

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

ИНСТИТУТ ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ СРБИЈЕ

Број 1147/3-20-04/2024

Београд, 25.04.2024. године

**ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ПЛАНА ДОНОШЕЊА
СРПСКИХ СТАНДАРДА И СРОДНИХ ДОКУМЕНАТА
ЗА 2023. ГОДИНУ**

Намерно остављена празна страница.

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

У складу са чланом 42. став 1. тачка 3) Статута Института за стандардизацију Србије („Службени гласник РС”, бр. 29/17), Скупштина Института за стандардизацију Србије (у даљем тексту: Институт), на својој редовној седници која је одржана у периоду од 7-30. новембра 2022. године, донела је План доношења српских стандарда и сродних докумената за 2023. годину.

Планске категорије у поменутом плану и овом извештају су нацрти и дефинитивни текстови нацрта српских стандарда и сродних докумената, као и објављени српски стандарди и сродни документи.

Нацрт српског стандарда или сродног документа је документ који је настао уобличавањем преднацрта у складу са одредбама релевантних упутстава, на којем је извршена унификација и који је, одлуком комисије за стандарде, стављен на јавну дискусију.

Дефинитивни текст нацрта српског стандарда или сродног документа је документ који је настао на основу нацрта и примедба и предлога достављених у периоду јавне дискусије, које је комисија за стандарде усвојила, и за који је, одлуком комисије за стандарде, дата сагласност за објављивање.

Српски стандард или сродни документ је документ који је настао уобличавањем дефинитивног текста нацрта и који је решењем директора Института утврђен као стандард или сродни документ.

Према члану 23. став 1. тачка 5) и члану 34. став 1. тачка 8) Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Института за стандардизацију Србије („Службени гласник РС”, бр. 93/15 и 27/16), овај извештај усваја скупштина Института, и то на предлог директора Института.

Скупштина Института је овај извештај усвојила на својој првој, редовној седници у 2024. години, која је одржана 25.04.2024. године.

Намерно остављена празна страница.

ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ПЛАНА ДОНОШЕЊА СРПСКИХ СТАНДАРДА И СРОДНИХ ДОКУМЕНАТА ЗА 2023. ГОДИНУ

Стручни рад Института у појединачним областима стандардизације одвија се у комисијама за стандарде и сродне документе (у даљем тексту: комисије за стандарде), које су представљају основна техничка радна тела Института. По потреби, а ради извршавања задатака из свог делокруга, комисије за стандарде могу образовати радне групе и друга стална и повремена радна тела.

Према члану 67. став 1, тачка 22) Статута Института („Службени гласник РС”, бр. 29/2017), акте о образовању комисија за стандарде, којима се одређује њихов састав, послови које обављају, рокови за извршење посла и друга питања која су од значаја за њихов рад, као и одлуке о престанку рада комисија за стандарде, доноси директор Института и то на предлог надлежног стручног савета.

Комисије за стандарде планирају, припремају, преиспитују и одржавају српске стандарде и сродне документе у припадајућим областима стандардизације. Такође, прате рад и учествују у раду одговарајућих техничких радних тела међународних и европских организација за стандардизацију и обављају друге задатке у вези са стандардима и стандардизацијом. Начин рада и одлучивања комисија за стандарде, као и њихово образовање, реорганизовање и распуштање, ближе се уређују општим правилима, која доноси Управни одбор Института. Рад у комисијама за стандарде је добровољан и заснива се на општим начелима, која су утврђена Законом о стандардизацији. Ради доношења српских стандарда и сродних докумената, у Институту постоје 165 активних комисија за стандарде (120 у општим областима и 45 у електротехничким областима стандардизације), а у 2023. години њих 138 је било активно и одржана су укупно 297 састанака.

У оквиру својих надлежности, комисије за стандарде предлажу директору Института доношење српских стандарда и сродних докумената у областима стандардизације за које су образоване. Према члану 67. став 1, тачка 15) Статута Института („Службени гласник РС”, бр. 29/2017), акте о доношењу, односно повлачењу српских стандарда и сродних докумената, доноси директор Института.

Према Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Институту, за послове у вези са доношењем српских стандарда и сродних докумената, који укључују и рад комисија за стандарде, надлежни су Сектор за опште области стандардизације и Сектор за електротехничку стандардизацију, односно унутрашње организационе јединице (одељења) у њиховом саставу.

Послови из делокруга Сектора за опште области стандардизације обављају се у две унутрашње организационе јединице и то у: Одељењу за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај и Одељењу за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде. У делокругу овог сектора налазе се све области стандардизације, осим електротехнике. Послови овог сектора подразумевају такође, праћење рада и преузимање стандарда и сродних докумената које припремају техничка радна тела Европског комитета за стандардизацију (CEN), Међународне организације за стандардизацију (ISO) и Заједничког техничког комитета (ISO/IEC JTC 1, Информациона технологија), преузимање националних стандарда других земаља, као и израду изворних српских стандарда и сродних докумената. За обављање послова који су у надлежности овог сектора предвиђено је 16 извршилаца а у 2023. години на њима је било распоређено 15 извршилаца, док је једно радно место на пословима секретара комисија за стандарде из области хемијских технологија остало упражњено због захтева за неплаћено одсуство и на то место у децембру 2023. године је ангажована једна запослена због повећаног обима посла..

Послови из делокруга Сектора за електротехничку стандардизацију обављају се такође у две унутрашње организационе јединице и то у: Одељењу за електроенергетику и електронику и Одељењу за телекомуникације и информационе технологије.

Активности овог сектора подразумевају праћење рада и преузимање стандарда и сродних докумената које припремају техничка радна тела Европског комитета за електротехничку стандардизацију CENELEC, Међународне електротехничке комисије ИЕС и Здруженог техничког комитета ISO/IEC JTC 1 (Информациона технологија), као и четири техничка комитета која припадају Европском комитету са стандардизацију CEN. За обављање послова у надлежности овог сектора предвиђено је 7 извршилаца, а у 2023. години на њима је било распоређено 6 извршилаца.

У 2023. години планиран је рад на укупно 3.828 српских стандарда и сродних докумената, од чега је 232 на српском, а 3.596 на енглеском језику (видети табелу 4).

У Институту је у 2023. години израђено укупно 1.505 нацрта стандарда, 1.212 дефинитивних текстова нацрта стандарда, а објављено је 1990 српска стандарда и сродна документа (видети табелу 1) од чега је 171 на српском, а 1.819 на енглеском језику.

Табела 1 – Упоредни преглед броја планираних и реализованих српских стандарда и сродних докумената, нацрта и дефинитивних текстова нацрта стандарда у 2023. години

Врста документа	На српском језику		На енглеском језику		Укупно	
	Планирано	Реализовано	Планирано	Реализовано	Планирано	Реализовано
Нацрт стандарда	191	175	877	1.330	1.068	1.505
Однос планирано/ реализовано у %	91,6		151,6		140,9	
Дефинитивни текст нацрта стандарда	206	167	1.476	1.045	1.682	1.212
Однос планирано/ реализовано у %	81,1		70,8		72,1	
Стандард	205	171	1.538	1.819	1.743	1.990
Однос планирано/ реализовано у %	83,4		118,3		114,2	
¹⁾ На укупан број треба додати и 3 исправке стандарда.						

Од 171 објављена стандарда и сродна документа на српском језику, три су изворна српска стандарда, а 168 стандарда и сродна документа су настала преузимањем одговарајућих европских и међународних стандарда методом превођења.

Од 1.819 објављених стандарда и сродних докумената на енглеском језику, 133 стандарда и сродних докумената је настало преузимањем одговарајућих европских и међународних стандарда односно сродних докумената методом прештампавања, а 1.686 методом проглашавања.

Поред тога, у 2023. години повучено је укупно 1.512 српска стандарда и сродна документа, од којих 173 стандарда на српском језику (у Сектору за опште области стандардизације 132 а у Сектору за електротехничку стандардизацију 41 стандард на српском језику) и 4 исправки стандарда на српском језику због доношења нових издања, као и због одлука комисија за стандарде да се у поступку преиспитивања изворних стандарда поједини повуку, без истовременог објављивања њихових нових издања.

Из упоредног прегледа података у табели 1 може се видети да је у 2023. години објављено више српских стандарда и сродних докумената на енглеском језику, као и у укупном броју за две планске категорије (нацрте, и објављене стандарде), док је број објављених дефинитивних текстова нацрта стандарда мањи него што је планом било предвиђено. Разлог оваквог већег одступања је у томе је што у време израде Плана део пројеката европских стандарда и сродних докумената није имао дефинисане датуме фаза у њиховом даљем развоју, али се, према статусу који су имали у време израде Плана, очекивало да ће бити донети у 2023. години, па их је Институт, у складу са предвиђеним роковима, и преузео као српске стандарде. Из истог прегледа података такође се може

видети да је у 2023. години реализовано мање нацрта и дефинитивних текстова нацрта стандарда на српском језику од планираног броја, као и да је објављено мање стандарда на српском језику.

У 2023. години се планирање доношења српских стандарда на енглеском језику се унапредило у виду ажурираног и паралелног повлачења пројеката из CEN/CENELEC базе стандарда при изради плана, за разлику од планирања из претходних година када је било потешкоћа у добијању података о тим пројектима приликом израде плана.

Приказ донесених и повучених српских стандарда и сродних докумената по месецима, са одговарајућим бројевима решења, дати су у табелама 2 и 3. Такође, ова решења се објављују у гласилу Института и на интернет-страници Института (члан 13. Закона).

Табела 2 – Број донесених и повучених српских стандарда и сродних докумената у 2023. години, по месецима

Месец	Број решења о доношењу и повлачењу српских стандарда и сродних докумената	Донесени српски стандарди и сродни документи			Повучени српски стандарди и сродни документи
		На српском	На енглеском	Укупно	
Јануар	442/29-51-02/2023 од 31. јануара 2023. год.	13	72	85	46
Фебруар	844/33-51-02/2023 од 28. фебруара 2023. год.	14	79	93	69
Март	1204/34-51-02/2023 од 31. марта 2023. год.	5	176	181	115
Април	1446/29-51-02/2023 од 28. априла 2023. год.	7	112	119	109
Мај	1706/41-51-02/2023 од 31. маја 2023. год.	8	169	177	127
Јун	1985/57-51-02/2023 од 30. јуна 2023. год.	18	227	245	133
Јул	2181/31-51-02/2023 од 31. јула 2023. год.	12	95	107	65
Август	2432/35-51-02/2023 од 31. августа 2023. год.	14	53	67	118
Септембар	2634/35-51-02/2023 од 29. септембра 2023. год.	13	85	98	80
Октобар	2906/47-51-02/2023 од 31. октобра 2023. год.	25	127	152	115
Новембар	3195/65-51-02/2023 од 30. новембра 2023. год.	20	175	195	145
Децембар	3300/2-51-02/2023 од 12. децембра 2023. год.	2	0	2	1
	3460/74-51-02/2023 од 29. децембра 2023. год.	20	449	469	389
УКУПНО:		171	1.819	1.990	1.512

Табела 3 – Број донесених српских стандарда и сродних докумената којима се преузимају европски стандарди и сродни документи, по месецима у 2023. години

Месец	Број донесених српских стандарда и сродних докумената којима се преузимају европски стандарди, односно сродни документи				Број решења о доношењу и повлачењу српских стандарда и сродних докумената
	CEN	CENELEC	ETSI	Укупно	
Јануар	44	35	2	81	442/29-51-02/2023 од 31. јануара 2023. год.
Фебруар	88	0	1	89	844/33-51-02/2023 од 28. фебруара 2023. год.
Март	95	77	0	172	1204/34-51-02/2023 од 31. марта 2023. год.
Април	81	20	0	101	1446/29-51-02/2023 од 28. априла 2023. год.
Мај	88	61	0	149	1706/41-51-02/2023 од 31. маја 2023. год.
Јун	69	136	8	213	1985/57-51-02/2023 од 30. јуна 2023. год.
Јул	49	8	0	57	2181/31-51-02/2023 од 31. јула 2023. год.
Август	58	0	0	58	2432/35-51-02/2023 од 31. августа 2023. год.
Септембар	72	15	0	87	2634/35-51-02/2023 од 29. септембра 2023. год.
Октобар	104	37	0	141	2906/47-51-02/2023 од 31. октобра 2023. год.
Новембар	121	59	0	180	3195/65-51-02/2023 од 30. новембра 2023. год.
Децембар	0	0	0	0	3300/2-51-02/2023 од 12. децембра 2023. год.
	121	300	16	437	3460/74-51-02/2023 од 29. децембра 2023. год.
Укупно:	990	748	27	1765	

Преглед комисија за стандарде, са бројем планираних пројеката у различитим фазама развоја и објављених стандарда у 2023. години дат је у табели 4, док је преглед броја планираних, реализованих и повучених стандарда и сродних докумената по областима стандардизације (организационим јединицама Института) и методама доношења, дат у табели 5.

Преглед броја, планираних и реализованих српских стандарда и сродних докумената по фазама и месецима израде дат је у табели 6. У табели 7 дат је преглед броја планираних и реализованих српских стандарда и сродних докумената, којима се преузимају европски стандарди и сродни документи по фазама и месецима израде, а у табели 8 број планираних и реализованих српских стандарда и сродних докумената којима се преузимају међународни стандарди и сродни документи по фазама и месецима израде.

У вези са два предлога за израду српских стандарда која су доставила министарства релевантна за спровођење техничких прописа чије је доношење предвиђено у 2023. години, Институт је у 2023. године предузео следеће активности:

- донета су два нацрта стандарда на српском језику, на захтев Агенције за енергетику;
- објављен је један међународни стандард, донето седам нацрта изворних стандарда и преиспитано шест повучених изворних стандарда уз доношење одлуке о њиховој ревизији, на захтев Министарства енергетике и рударства;
- објављен је један европски стандарда на српском језику и донета су два нацрта на српском језику, на захтев Агенције за лекове и медицинска средства:

Табела 4 – Преглед планираног и реализованог броја српских стандарда и сродних докумената по областима стандардизације (организационим јединицама Института) и методама преузимања

Ред. бр.	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број планираних стандарда и сродних докумената			Број објављених стандарда и сродних докумената		
			Метода рр (српски језик)	Методe рs и рr (енглески језик)	УКУПНО	Метода рр (српски језик)	Методe рs и рr (енглески језик)	УКУПНО
А.1 Одељење за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај								
1.	A331	Поштански саобраћај	0	3	3	0	3	3
2.	B082	Рударство	10	1	11	3	1	4
3.	B184/SS1	Савремени керамички материјали	0	7	7	0	1	1
4.	B321	Експлозиви за цивилну употребу	0	60	60	0	0	0
5.	C017-1	Методe хемијске анализе гвожђа и челика	1	2	3	1	2	3
6.	C017-2	Челик	7	47	54	4	13	17
7.	C026	Бакар и легуре бакара	1	10	11	1	1	2
8.	C079	Лаки метали и њихове легуре	2	4	6	1	3	4
9.	C119	Металургија праха	1	5	6	1	8	9
10.	C135	Испитивање без разарања	5	6	11	7	1	8
11.	C164	Механичка испитивања метала	3	18	21	6	6	12
12.	C263/SS1	Сигурно чување новца, вредносних предмета и носилаца података	0	4	4	0	2	0
13.	I211	Географске информације	0	18	18	0	0	0
14.	M010	Технички цртежи, толеранције, зупчаници, лежаји и навојни спојеви	9	79	88	6	16	22
15.	M011	Посуде и опрема под притиском	0	17	17	0	7	7
16.	M022	Друмска возила	0	8	8	0	6	6
17.	M023	Трактори и машине за пољопривреду и шумарство	0	38	38	0	10	10
18.	M039	Високе производне технологије, машине алатке и ситан алат	0	7	7	0	3	3
19.	M044	Заваривање и сродни поступци	0	57	57	0	13	13
20.	M049	Гасни апарати	0	25	25	0	6	6
21.	M057	Котловска постројења и цевоводи	0	38	38	0	3	3
22.	M070	Мотори са унутрашњим сагоревањем	3	5	8	1	4	5
23.	M096	Дизалице, опрема за дизање и континуални транспорт	8	20	28	11	13	24
24.	M108	Механичке вибрације и удари	0	1	1	0	9	9
25.	M115	Хидрауличне машине, криогена техника, мерење протока флуида у затвореним цевоводима и количине топлотне енергије мерење	4	64	69	2	13	15

26.	M127	Машине за земљане радове	0	14	14	0	8	8
27.	M153	Индустријске арматуре	0	19	19	0	3	3
28.	M178	Лифтови, покретне степенице и покретна газишта	0	10	10	3	0	3
29.	M180	Сунчева енергија	1	1	2	1	1	2
30.	M199	Безбедност машина	0	32	32	1	13	14
31.	PKS C174	Племенити метали	0	2	2	0	2	2
32.	M234	Гасна инфраструктура, опрема за природни и течни нафтни гас	2	17	19	2	5	7
33.	M295	Уређаји за грејање и грејна тела	0	12	12	0	10	10
34.	P256	Примене на железници	0	98	98	0	52	52
35.	B082/PKS B067	Нафтно рударство	0	22	22	0	10	10
36.	R188	Бродоградња и поморске конструкције	0	15	15	0	9	9
37.	S020	Ваздухопловство	0	186	186	0	70	70
38.	U043	Акустика у грађевинарству	1	4	5	0	0	0
39.	U059	Зграде и инжењерско-грађевински објекти	1	12	13	0	5	5
40.	U071	Бетон и компоненте бетона, армирани бетон и преднапрегнути бетон	1	16	17	1	6	7
41.	U071/PKS 1	Бетон и компоненте бетона, армирани бетон и преднапрегнути бетон – Цемент и креч	0	6	6	2	4	6
42.	U071/PKS 2	Бетон и компоненте бетона, армирани бетон и преднапрегнути бетон - Камен и агрегати	0	13	13	1	11	12
43.	U113	Хидрометрија	4	3	7	2	0	2
44.	U125	Елементи за зидање и покривање кровова	0	5	5	0	0	0
45.	U152	Гипс и производи од гипса	0	0	0	2	0	2
46.	U162	Врата, прозори и грађевинско стакло	0	23	23	0	0	0
47.	U163	Топлотна техника у грађевинарству	0	27	27	0	23	23
48.	U165	Снабдевање водом и инжењерство отпадних вода	1	31	32	2	15	17
49.	U166	Димњаци	0	4	4	0	0	0
50.	U182	Геотехника	2	16	18	2	20	22
51.	U189	Керамичке плочице и санитарна опрема	2	2	4	0	0	0
52.	U227	Материјали за путеве	2	17	19	0	8	8
53.	U247/SS1	Системи аутоматског управљања и надзора у зградама	0	8	8	0	1	1
54.	U250-1,8	Основе прорачуна конструкција, дејства на конструкције и сеизмички прорачун	0	15	15	0	0	0
55.	U250-2	Пројектовање бетонских конструкција	0	5	5	0	0	0
56.	U250-3,4,9	Челичне конструкције, спрегнуте конструкције од челика и бетона и алуминијумске конструкције	0	27	27	0	0	0
57.	U250-5,6	Прорачун дрвених и зиданих конструкција	0	2	2	0	4	4

58.	U346	Конзервација културног наслеђа	0	6	6	0	0	0
59.	U 442	Информационо моделирање објеката - BIM	3	10	13	0	0	0
60.	Z021/PKS U092	Безбедност од пожара – Техничке мере безбедности зграда од пожара	0	15	15	0	3	3
61.	Z104	Логистика, контејнери за транспорт терета и унутрашњи транспорт	0	12	12	0	6	6
62.	Z169	Светлост и осветљење	0	9	9	0	3	3
63.	Z204	Безбедност друмског саобраћаја и интелигентни транспортни системи	0	28	28	0	16	16
64.	Z226	Опрема пута	1	3	4	2	2	4
65.	Z226/ PK 1	Опрема пута - Заштитне ограде на путевима	3	11	14	0	1	1
66.	M261	Аддитивна производња	0	0	0	0	14	14
Одељење за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај укупно:			78	1304	1382	65	469	534
A.2 Одељење за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде								
67.	A012	Величине, јединице и мерни инструменти	1	4	5	2	2	4
68.	A207	Системи менаџмента заштитом животне средине	3	1	4	4	3	7
69.	A228	Туризам и сродне услуге	0	2	2	2	0	2
70.	A260	Менаџмент људских ресурса	1	0	1	1	0	1
71.	A268	Одрживост и друштвена одговорност	1	0	1	1	0	1
72.	A292	Безбедност и отпорност	0	5	5	0	10	10
73.	A301	Менаџмент енергијом и уштеда енергије	0	2	2	0	1	1
74.	B028-1	Мазива и сродни производи	3	3	6	2	2	4
75.	B028-2	Горива нафтног порекла	4	28	32	1	11	12
76.	B048	Лабораторијска опрема	0	5	5	0	8	8
77.	B238	Чврста биогорива	4	11	15	2	7	9
78.	B336	Битумен, битуменска везива и флексибилне траке за хироизолацију	1	14	15	0	9	9
79.	C107	Корозија и заштита материјала од корозије металним и другим неорганским превлакама	4	26	30	1	9	10
80.	CASCO	Оцењивање усаглашености и менаџмент квалитетом	8	10	18	10	2	12
81.	D083	Опрема за спорт, рекреацију и игралишта	0	36	37	1	22	23
82.	D089	Плоче на бази дрвета	3	0	3	2	1	3
83.	D089/PKS H061-11	Плоче на бази дрвета – Адхезиви	0	13	13	0	12	12
84.	D136	Намештај	0	21	21	0	4	4
85.	D218	Обло дрво и резана грађа	2	4	6	6	3	9
86.	D218/PKS	Обло дрво и резана грађа - Трајност дрвета и производа на	0	9	9	0	5	5

	D038	бази дрвета						
87.	E034-12	Сензорске анализе	0	3	3	0	2	2
88.	E034-17	Системи менаџмента безбедношћу хране	0	0	0	2	0	2
89.	E034-2,11	Семе и плодови уљарица, масти и уља биљног и животињског порекла и њихови споредни производи	4	7	11	4	2	6
90.	E034-4	Жита, махуњаче и њихови производи	2	5	7	2	3	5
91.	E034-4/PKS E034-10	Жита, махуњаче и њихови производи – Храна за животиње	0	4	4	0	4	4
92.	E034-5	Млеко и производи од млека	2	4	6	0	2	2
93.	E034-9	Микробиологија и биотехнологија	5	22	27	3	10	13
94.	E034-3	Воће, поврће и њихови производи	4	0	4	5	0	5
95.	E034-7,8,15	Зачини, чај, кафа и какао	2	0	2	2	0	2
96.	E126	Дуван, производи од дувана и упаљачи	1	4	5	0	2	2
97.	E153	Машине за прехранбену индустрију	0	7	7	0	0	0
98.	E194	Посуђе и прибор у додиру са храном	0	5	5	0	4	4
99.	E275	Анализа хране - Хоризонталне методе	1	10	11	1	7	8
100.	F038	Текстил	4	33	37	5	17	22
101.	F094	Заштитна одећа и заштитна опрема	5	45	50	3	5	8
102.	F219	Еластичне, текстилне и ламинатне подне облоге	0	7	7	0	3	3
103.	G045	Гума и производи од гуме	4	23	27	0	8	8
104.	G061	Пластичне масе	5	60	65	4	28	32
105.	G120	Кожа и обућа	0	17	17	0	11	11
106.	H006	Целулоза, папир и картон	6	15	21	3	5	8
107.	H035	Боје, лакови и сродне технологије и производи	4	75	79	2	52	54
108.	H047	Хемија	0	1	1	0	0	0
109.	H054	Етарска уља	1	0	1	1	3	4
110.	H130	Графичка технологија,	5	5	10	1	18	19
111.	H134	Ђубрива, оплемењивачи земљишта и биостимулатори биљака	2	11	13	2	36	38
112.	H146	Квалитет ваздуха	1	15	16	1	12	13
113.	H147	Квалитет воде	2	49	51	1	20	21
114.	H190	Квалитет земљишта	3	10	13	3	2	5
115.	H193	Природни гас	0	16	16	1	4	5
116.	H217	Козметика	0	12	12	0	1	1
117.	M039-4	Машине за обраду дрвета	0	10	10	0	1	1
118.	Z021	Безбедност од пожара	0	17	17	0	9	9
119.	Z043	Заштита од буке	4	9	13	4	1	5
120.	Z052	Безбедност дечјих играчака и заштита потрошача	1	14	15	0	7	7
121.	Z076	Медицинска средства	4	133	137	3	34	37

122.	Z085	Заштита од јонизујућег зрачења	0	6	6	0	23	23
123.	Z106	Стоматологија	2	36	38	2	19	21
124.	Z172	Оптика, фотоника и заштита очију	0	17	17	0	11	11
125.	Z183	Циркуларна економија и управљање отпадом	2	27	29	2	27	29
126.	Z229	Нанотехнологије	1	4	5	1	3	4
127.	Z261-5	Амбалажа	1	6	7	0	5	5
Одељење за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде укупно:			113	936	1.049	90	514	604
А.3 Одељење за издавачку делатност и превожњење								
128.	A037	Терминологија	0	4	4			
129.	A046	Информације и документација	1	5	6			
Одељење за издавачку делатност и превожњење укупно:			1	9	10			
УКУПНО ЗА ОПШТЕ ОБЛАСТИ СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ:			192	2.249	2.441	155	983	1.138
Б.1 Одељење за електротехнику и енергетику								
130.	N001	Терминологија	2	0	2		0	0
131.	N002	Обртне електричне машине	0	11	11		2	2
132.	N003	Структуре и елементи информација, принципи идентификације и означавања, документација и графички симболи	0	6	6		0	0
133.	N004	Хидрауличне турбине	0	5	5		7	7
134.	N005	Парне турбине	0	2	2		3	3
135.	N009	Електрична опрема и системи на железници	0	40	40		8	8
136.	N010	Флуиди за примену у електротехници	0	11	11		1	1
137.	N011	Надземни водови	5	9	14		5	5
138.	N013	Општи аспекти за снабдевање електричном енергијом, мерење електричне енергије и управљање оптерећењем	0	26	26		10	10
139.	N014	Енергетски трансформатори	0	26	26		5	5
140.	N015	Изолациони материјали у електротехници	0	26	26		17	17
141.	N017	Високонпонска постројења	0	29	29		13	13
142.	N020	Електрични каблови	1	19	20		5	5
143.	N021	Ћелије и батерије	0	64	64		16	16
144.	N022	Енергетска електроника и полупроводничке компоненте	0	33	33		17	17
145.	N023	Електроинсталациони прибор	2	67	69		38	38
146.	N025	Физичке величине и јединице	0	4	4		0	0
147.	N026/SS2	Електролучно заваривање	0	3	3		3	3
148.	N031	Електрични уређаји у потенцијално експлозивним атмосферама	0	36	36	1	4	5
149.	N032	Осигурачи	0	9	9		2	2
150.	N033	Енергетски кондензатори	0	2	2		1	1

151.	N034	Сијалице и придружена опрема	2	40	42	4	56	60
152.	N040	Електронске компоненте	0	51	51		24	24
153.	N044/SS2	Безбедност машина - електротехнички аспекти	0	4	4		0	0
154.	N048	Електромеханички саставни делови и механичке конструкције за електронске уређаје	0	14	14		16	16
155.	N057	Управљање и комуникација у електроенергетском систему	0	16	16		0	0
156.	N061	Перформансе и безбедност електричних апарата за домаћинство и сличних електричних апарата	4	160	164	2	173	175
157.	N064	Електричне инсталације	9	23	32	2	13	15
158.	N078	Рад под напоном	0	8	8		0	0
159.	N079	Алармни системи	0	10	10		27	27
160.	N081	Заштита од атмосферског пражњења	0	8	8		6	6
161.	N082	Соларни фотонапонски енергетски системи	0	11	11		3	3
162.	N085	Опрема за мерење електричних и електромагнетских величина	0	9	9		20	20
163.	N088	Ветроенергетски системи	0	15	15		9	9
164.	N094	Електромеханички и електрични мерни релеји и заштитна опрема	0	51	51		4	4
Одељење за електроенергетику и електронику укупно:			25	848	873	9	519	528
Б.2 Одељење за телекомуникације и информационе технологије								
165.	I1/06/SS2	Телекомуникације, размена информација и менаџмент подацима	0	16	16		8	8
166.	I1/07	Софтверски инжењеринг, примена ИТ у образовању и Интернет	3	5	8		25	25
167.	I1/31	Аутоматска идентификације и обухватање података и електронска размена података	0	5	5		6	6
168.	I215	Информатика у здравству	0	24	24		15	15
169.	I224	Идентификација, картице, финансијске услуге и технике безбедности у ИТ	3	23	26	2	29	31
170.	N045/SS2	Нуклеарна инструментација	0	15	15		7	7
171.	N051/SS2	Феритни материјали и суперпроводност	0	12	12		6	6
172.	N062	Електромедицински уређаји	1	57	58	1	10	11
173.	N065	Мерење и управљање у индустријским процесима и међусобно повезивање ИТ уређаја	1	83	84	1	84	85
174.	N086	Комуникациони проводници, каблови, компоненте, прибор, уређаји и системи	1	128	129		7	7
175.	N100/SS2	Аудио, видео и мултимедијални системи, уређаји и опрема	1	25	26		67	67
176.	N104	Услови околине, класификација и методе испитивања	1	18	19		11	11

177.	N210	Електромагнетска компатибилност	3	69	72		18	18
178.	NETSI	Телекомуникационе технологије	1	19	20	3	24	27
Одељење за телекомуникације и информационе технологије:			15	499	514	7	317	324
УКУПНО ЗА ОБЛАСТИ ЕЛЕКТРОТЕХНИКЕ, ИНФОРМАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА:			40	1.347	1.387	16	836	852
УКУПНО:			232	3.596	3.828	171	1.819	1.990

Табела 5 – Преглед броја планираних, реализованих и повучених стандарда и сродних докумената по областима стандардизације (организационим јединицама Института) и методама доношења

Ред. бр.	Области	Број планираних, реализованих и повучених стандарда и сродних докумената								
		На српском језику			На енглеском језику			УКУПНО		
		Планирано	Остварено	Повучено	Планирано	Остварено	Повучено	Планирано	Остварено	Повучено
А. СЕКТОР ЗА ОПШТЕ ОБЛАСТИ СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ										
1	Одељење за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај	70	65	31	605	469	346	675	534	377
2	Одељење за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде	102	90	101	397	514	337	499	604	438
	УКУПНО А:	172	155	132	1.002	983	683	1.174	1.138	815
Б. СЕКТОР ЗА ЕЛЕКТРОТЕХНИЧКУ СТАНДАРДИЗАЦИЈУ										
4.	Одељење за електроенергетику и електронику	20	9	30	330	519	357	350	528	387
5.	Одељење за телекомуникације и информационе технологије	13	7	11	206	317	299	219	324	310
	УКУПНО Б:	33	16	41	536	836	656	569	852	697
	УКУПНО А+Б:	205	171	173	1.538	1.819	1.339	1.743	1.990	1.512

Табела 6 – Преглед броја планираних и реализованих српских стандарда и сродних докумената по фазама и месецима израде

Фаза израде	Број планираних стандарда и сродних докумената по месецима												УКУПНО (на српском и енглеском језику)
	Јан.	Феб.	Март	Апр.	Мај	Јун	Јул	Авг.	Сеп.	Окт.	Нов.	Дец.	
Нацрт стандарда	130	102	184	104	86	118	72	74	88	59	35	16	1.068
Дефинитивни текст нацрта	123	87	119	146	181	170	128	152	131	150	184	111	1.682
Стандард	108	85	154	138	234	145	207	167	102	111	105	187	1.743

Фаза израде	Број реализованих стандарда и сродних докумената по месецима												УКУПНО (на српском и енглеском језику)
	Јан.	Феб.	Март	Апр.	Мај	Јун	Јул	Авг.	Сеп.	Окт.	Нов.	Дец.	
Нацрт стандарда	96	111	164	147	132	146	107	152	119	95	145	91	1.505
Дефинитивни текст нацрта	66	91	106	103	105	105	131	99	80	114	114	98	1.212
Стандард	88	94	181	123	181	251	100	73	103	136	194	466	1.990

Табела 7 – Преглед броја планираних и реализованих српских стандарда и сродних докумената којима се предузимају европски стандарди и сродни документи по фазама и месецима израде

Фаза израде	Број планираних стандарда и сродних докумената по месецима												УКУПНО (на српском и енглеском језику)
	Јан.	Феб.	Март	Апр.	Мај	Јун	Јул	Авг.	Сеп.	Окт.	Нов.	Дец.	
Нацрт стандарда	130	76	136	62	73	98	65	68	79	47	34	12	880
Дефинитивни текст нацрта	121	85	105	106	149	155	116	136	120	134	155	109	1.491
Стандард	106	84	150	124	194	113	193	154	90	103	94	146	1.551

Фаза израде	Број реализованих стандарда и сродних докумената по месецима												УКУПНО (на српском и енглеском језику)
	Јан.	Феб.	Март	Апр.	Мај	Јун	Јул	Авг.	Сеп.	Окт.	Нов.	Дец.	
Нацрт стандарда	96	101	157	135	104	128	97	150	116	86	125	79	1.375
Дефинитивни текст нацрта	62	84	96	95	78	87	94	92	71	104	103	79	1.045
Стандард	82	88	178	107	154	227	65	59	90	124	182	438	1.819

Табела 8 – Преглед броја планираних и реализованих српских стандарда и сродних докумената којима се предузимају међународни стандарди и сродни документи по фазама и месецима израде

Фаза израде	Број планираних стандарда и сродних докумената по месецима												УКУПНО (на српском и енглеском језику)
	Јан.	Феб.	Март	Апр.	Мај	Јун	Јул	Авг.	Сеп.	Окт.	Нов.	Дец.	
Нацрт стандарда	0	17	40	32	8	12	4	5	6	11	1	2	138
Дефинитивни текст нацрта	1	2	14	40	29	8	10	8	4	11	19	2	148
Стандард	2	1	3	14	40	29	8	10	8	4	7	23	149

Фаза израде	Број реализованих стандарда и сродних докумената по месецима												УКУПНО (на српском и енглеском језику)
	Јан.	Феб.	Март	Апр.	Мај	Јун	Јул	Авг.	Сеп.	Окт.	Нов.	Дец.	
Нацрт стандарда	0	10	6	9	25	18	7	2	1	5	20	11	114
Дефинитивни текст нацрта	7	9	11	13	27	21	41	12	13	8	12	23	197
Стандард	7	7	8	17	31	20	39	14	14	10	14	25	206

Табела 9 – Преглед броја планираних и реализованих српских стандарда и сродних докумената на српском језику по фазама и месецима израде

Фаза израде	Број планираних стандарда и сродних докумената по месецима												УКУПНО (на српском језику)
	Јан.	Феб.	Март	Апр.	Мај	Јун	Јул	Авг.	Сеп.	Окт.	Нов.	Дец.	
Нацрт стандарда	0	22	25	30	19	29	21	22	10	6	3	4	191
Дефинитивни текст нацрта	7	12	7	8	10	19	18	25	18	22	54	6	206
Стандард	5	5	12	8	8	10	18	18	21	16	21	63	205

Фаза израде	Број реализованих стандарда и сродних докумената по месецима												УКУПНО (на српском језику)
	Јан.	Феб.	Март	Апр.	Мај	Јун	Јул	Авг.	Сеп.	Окт.	Нов.	Дец.	
Нацрт стандарда	1	7	14	22	15	20	11	9	19	20	18	19	175
Дефинитивни текст нацрта	15	12	5	8	10	15	10	14	13	24	23	18	167
Стандард	13	13	5	7	8	18	13	14	13	25	18	24	171

У даљем тексту дат је преглед реализације три дела плана доношења стандарда у 2023. години који су чинили прилог документа – План доношења српских стандарда и сродних документа за 2023. годину.

Део 1 – План доношења изворних српских стандарда и његова реализација

Овај део плана је израђен у складу са чланом 3. Уредбе ЕУ 1025/2012 и релевантним критеријумима из CEN-CENELEC Guide 22:2021-12. Обавештење о Плану доношења српских стандарда за 2023. годину достављено је CEN-CENELEC Менаџмент центру у Бриселу. Институт је план доношења стандарда објавио на својој интернет-страници и у свом службеном гласилу „ИСС информације”. Према одредбама упутства CEN-CENELEC Guide 22:2021-12, испуњавање ових обавеза један је од услова за пуноправно чланство националних тела за стандардизацију.

Планом доношења српских стандарда и сродних докумената за 2023. годину предвиђен је рад на укупно 13 изворних српских стандарда у разним фазама израде, унетих на основу предлога појединих комисија за стандарде Института. У 2023. години Институт је објавио три изворна српска стандарда а израђено је и седам нацрта изворних стандарда.

Део 2 – План доношења објављених међународних и европских стандарда и његова реализација

Овај део плана садржао је објављене европске стандарде и сродне документе које Институт није преузео у национални систем стандардизације у време израде плана, односно до септембра 2022. године. Такође, овај део плана садржао је и објављене међународне стандарде и сродне документе који су били унети у план на захтев заинтересованих страна.

Овим делом плана доношења било је предвиђено да се објави укупно 149 међународних стандарда од којих 122 идентичних са ISO и 38 са ISO/IEC. У 2023. години објављено је укупно 206 српских стандарда идентичних међународним стандардима, и то 151 са ISO, 47 са ISO/IEC и 8 са IEC.

Овај део плана садржао је и стандарде које је Институт планирао да донесе на српском језику методом превођења. Институт је методом превођења међународних и европских стандарда објавио укупно 168 српских стандарда. Од укупно 168 преведених европских и међународних стандарда, 39 стандарда представља превод међународних, а 129 европских стандарда.

Део 3 – План доношења српских стандарда и сродних докумената који за основу имају европске стандарде односно европске радне документе

Овај део плана садржао је пројекте нових српских стандарда и сродних докумената који су за основу имали европске стандарде одн. европске радне документе. Ти европски стандарди/сродни документи су, на основу доступних информација у време израде плана, били у разним фазама развоја. Неки од тих европских стандарда, а на основу рокова прописаним од европских организација за стандардизацију (CEN и CENELEC), били су планирани да се објаве у 2023. години, а неки су били планирани у нижим фазама развоја (фази нацрта европског стандарда за јавну расправу и фази коначног текста нацрта европског стандарда). Обавеза Института као пуноправне чланице CEN-а и CENELEC-а је била да паралелно гласа на та европска радна документа и да их паралелно преузима као српска радна документа, што су комисије за стандарде и чиниле.

У вези са овим делом плана, Институт је редовно извештавао европске организације за стандардизацију о преузетим европским стандардима као српским стандардима и у прошлој години остварен је велики резултат у броју преузетих европских стандарда, јер на крају четвртог тромесечја 2023. године тај проценат је износио око 99 % (видети табелу 9).

Табела 9 – Број донесених српских стандарда и сродних докумената у %, којима се преузимају европски стандарди и сродни документи, у 2023. години

CEN		CENELEC	
% преузетих хармонизованих европских стандарда	% свих преузетих европских стандарда	% преузетих хармонизованих европских стандарда	% свих преузетих европских стандарда
99.51 %	99.62 %	98.23 %	99.28 %